

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบการปฏิบัติที่คาดหวังกับการปฏิบัติจริงในการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 1 ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม เป็น เครื่องมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 จำนวน 270 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 267 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.88 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้นำมาคำนวณหาค่าร้อยละ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิ สาขาวิชา ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ลำดับ	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	228	95.07
	หญิง	39	14.93
2.	อายุ		
	30 ปีหรือต่ำกว่า	7	2.61
	31-35 ปี	27	10.45
	36-40 ปี	37	13.80
	41-45 ปี	62	23.13

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
	46-50 ปี	56	20.89
	51-55 ปี	34	12.68
	56 ปีขึ้นไป	44	16.42
3.	วุฒิ		
	ปริญญาโท	6	2.24
	ปริญญาตรี	218	81.72
	ป.กศ. สูง (ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง)	6	2.24
	พ.ม. (ประกาศนียบัตรพิเศษมัธยม)	29	10.82
	ป.กศ. (ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา)	2	0.75
	พ.ป. (ประกาศนียบัตรพิเศษประถม)	4	1.49
	พ. (ประกาศนียบัตรพิเศษมูล)	2	0.75
4.	สาขาวิชาที่ศึกษาเป็นวิชาเอก		
	บริหารการศึกษา	118	44.03
	สุขศึกษา	13	4.85
	พลศึกษา	10	4.10
	การเกษตร	2	0.75
	แนะแนวการศึกษา	1	0.37
	มัธยมศึกษา	5	1.86
	คหกรรมศาสตร์	1	0.37
	ศิลปศาสตร์	1	0.37
	สังคมศึกษา	29	10.82
	อุตสาหกรรมศิลป์	7	2.61
	คณิตศาสตร์	4	1.49
	ภาษาไทย	13	4.85

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
	วิทยาศาสตร์	12	4.47
	ประถมศึกษา	21	7.83
5.	ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร		
	5 ปีหรือต่ำกว่า	80	29.85
	6-10 ปี	60	22.38
	11-15 ปี	41	15.67
	16 ปีขึ้นไป	86	32.08

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นชายร้อยละ 85.07 มีอายุระหว่าง 41-45 ปีร้อยละ 23.13 มีวุฒิปริญญาตรี และจบการศึกษาสาขาวิชาการบริหาร การศึกษาร้อยละ 81.72 และ 44.03 ตามลำดับ และมีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไปร้อยละ 32.08

2. ความคิดเห็น เกี่ยวกับการเปรียบเทียบการปฏิบัติที่คาดหวังกับการปฏิบัติจริง ในการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเขต การศึกษา 1 ทั้ง 6 ด้าน คือ การวางแผนโครงการสุขภาพในโรงเรียน การจัดสิ่งแวดล้อม ที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียน การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน การสอนกลุ่มสร้างเสริม ประสพการณ์ชีวิตที่เกี่ยวกับสุขภาพ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน บ้าน และชุมชน การประเมินผลโครงการสุขภาพในโรงเรียน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่า $\bar{X}$, SD และทดสอบค่า "ที" (t-test) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังตาราง ที่ 2-8

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างการปฏิบัติที่คาดหวังกับ
การปฏิบัติจริงในการวางแผนโครงการสุขภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของ
ผู้บริหารโรงเรียน

	การวางแผนโครงการสุขภาพ ในโรงเรียน	การปฏิบัติที่คาดหวัง		การปฏิบัติจริง		t
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1	จัดให้มีการสำรวจจำนวนครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน.....	3.41	0.62	3.09	0.85	8.49*
2	จัดให้มีการสำรวจปัญหาสุขภาพของ นักเรียนในโรงเรียน.....	3.35	0.61	2.80	0.78	12.58*
3	จัดให้มีการสำรวจปัญหาสุขภาพของ ประชาชนในชุมชน.....	2.45	0.77	1.43	0.67	20.67*
4	ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวาง แผนโครงการสุขภาพในโรงเรียน ร่วมกัน.....	3.28	0.62	2.70	0.82	13.95*
5	จัดตั้งคณะกรรมการสุขภาพในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน.....	2.93	0.68	2.13	0.82	17.30*
6	จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสุขภาพ ในโรงเรียนเพื่อวางแผนโครงการ สุขภาพในโรงเรียน.....	2.82	0.67	2.06	0.85	15.24*
7	เป็นที่ปรึกษาแก่คณะกรรมการสุขภาพใน โรงเรียนในการกำหนดกิจกรรมใน โครงการสุขภาพในโรงเรียน.....	2.97	0.65	2.34	0.85	13.77*
8	จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนโครงการ สุขภาพในโรงเรียน.....	2.74	0.79	1.88	0.88	15.46*

ตารางที่ 2 (ต่อ)

การวางแผนโครงการสุขภาพ ในโรงเรียน	การปฏิบัติที่คาดหวัง		การปฏิบัติจริง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
9 จัดให้มีการประชุมพิเศษครู นักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน.....	2.95	0.67	2.27	0.85	14.84*
10 จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน.....	2.58	0.79	1.63	0.76	17.76*
11 วางแผนการควบคุมและติดตามการดำเนินโครงการสุขภาพในโรงเรียน	2.98	0.70	2.34	0.75	15.25*
12 ปรับปรุงแก้ไขการวางแผนโครงการสุขภาพ ในโรงเรียนให้รัดกุมอยู่เสมอ	2.97	0.68	2.29	0.80	14.84*
รวม	2.95	0.47	2.25	0.55	22.57*

* $p < .05$ ($.05 t_{\infty} = 1.96$)

จากตารางที่ 2 แสดงว่าในด้านกรวางแผนโครงการสุขภาพในโรงเรียน ผู้บริหารคาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมาก 11 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 คาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับน้อย 1 ข้อ คือ ข้อ 3 ส่วนการปฏิบัติจริง ผู้บริหารปฏิบัติจริงได้ในระดับมาก 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 4 ปฏิบัติจริงได้ในระดับน้อย 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 และปฏิบัติจริงได้ในระดับน้อยที่สุดหรือไม่ได้ปฏิบัติเลย 1 ข้อ คือ ข้อ 3 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วพบว่า ผู้บริหารคาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมาก แต่ปฏิบัติจริงได้ในระดับน้อย และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติที่คาดหวังกับการปฏิบัติจริงปรากฏว่า ทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างการปฏิบัติที่คาดหวังกับการปฏิบัติจริงในการจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน

	การจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ ในโรงเรียน	การปฏิบัติที่คาดหวัง		การปฏิบัติจริง		t
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1	จัดให้มีการปรับปรุงพื้นที่บริเวณ โรงเรียนเพื่อไม่ให้มีน้ำท่วมขัง.....	3.61	0.53	3.02	0.80	13.12*
2	จัดให้มีระบบการระบายน้ำโสโครกที่ ถูกสุขลักษณะในโรงเรียน.....	3.42	0.68	2.92	0.80	12.18*
3	จัดให้มีการดูแลรักษาต้นไม้ที่ให้ร่มเงา และไม้ดอกไม้ประดับให้สวยงามอยู่ เสมอ.....	3.61	0.53	3.14	0.68	12.09*
4	จัดให้มีการปรับปรุงเนื้อที่บริเวณใน โรงเรียนให้มีขนาดเพียงพอกับจำนวน นักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานดังนี้ ถ้า ร.ร. ขนาด 1-24 ห้องเรียน มีที่ดินไม่ต่ำกว่า 6 ไร่ ถ้า ร.ร. ขนาด 25-36 ห้องเรียน มีที่ดินไม่ต่ำกว่า 9 ไร่ ถ้า ร.ร. ขนาด 37-48 ห้องเรียน มีที่ดินไม่ต่ำกว่า 12 ไร่ ถ้า ร.ร. ขนาด 49-60 ห้องเรียน มีที่ดินไม่ต่ำกว่า 15 ไร่.....	3.30	0.85	2.68	1.16	10.70*
5	จัดให้มีการดูแลรักษาความสะอาดและ การกำจัดขยะมูลฝอยภายในบริเวณ โรงเรียนอย่างทั่วถึง.....	3.73	0.45	3.30	0.65	11.51*

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ ในโรงเรียน	การปฏิบัติที่คาดหวัง		การปฏิบัติจริง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
6 จัดให้มีการปรับปรุงห้องเรียนให้มี ขนาดและจำนวนเพียงพอกับจำนวน นักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน ดังนี้ จำนวนนักเรียนชั้น ป.1 มี 25 คน ต่อห้องเรียน จำนวนนักเรียนชั้น ป.2-6 มี 35 คน ต่อห้องเรียน.....	3.61	0.56	3.16	0.84	10.07*
7 จัดให้มีการดูแลและแก้ไข เกี่ยวกับ ปัญหาแสงสว่างในห้องเรียน	3.60	0.53	3.26	0.69	9.68*
8 จัดให้มีการดูแลและแก้ไข เกี่ยวกับ ระบายถ่ายเทอากาศในห้องเรียน...	3.57	0.57	3.30	0.69	8.44*
9 จัดให้มีโต๊ะเรียนม้านั่งที่เหมาะสมกับ สภาพร่างกายของนักเรียน.....	3.56	0.56	3.08	0.80	11.01*
10 จัดให้มีถังใส่ขยะประจำห้องเรียนทุก ห้อง.....	3.71	0.49	3.52	0.67	6.02*
11 จัดให้มีส้วมและที่ปัสสาวะที่ถูกสุขลักษณะ เพียงพอกับจำนวนนักเรียนตาม เกณฑ์ มาตรฐานดังนี้ <u>ที่ปัสสาวะ</u> 1 ที่/นักเรียนชาย 50 คน <u>ส้วม</u> 3 ที่/นักเรียนชาย 100 คน 5 ที่/นักเรียนหญิง 100 คน	3.60	0.56	3.10	0.86	10.81*
12 จัดให้มีน้ำดื่มน้ำใช้ที่สะอาดและถูก สุขลักษณะ เพียงพอ	3.68	0.49	3.32	0.73	9.68*

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การจัดสิ่งแวดลอมที่ถูกลักษณะ ในโรงเรียน	การปฏิบัติที่คาดหวัง		การปฏิบัติจริง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
13 ให้คำแนะนำแก่ครูในการจัดสิ่งแวดลอม ที่ถูกลักษณะในโรงเรียน	3.48	0.55	3.05	0.72	11.19*
14 จัดให้มีครูควบคุมดูแลความปลอดภัยใน การเดินทางไป-กลับของนักเรียน ...	3.63	0.50	3.18	0.81	10.93*
15 สร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู กับนักเรียน.....	3.67	0.51	3.34	0.65	9.97*
รวม	3.59	0.37	3.16	0.48	19.27*

* $p < .05$ ($.05 t_{\infty} = 1.96$)

จากตารางที่ 3 แสดงว่าในด้านการจัดสิ่งแวดลอมที่ถูกลักษณะในโรงเรียน
ผู้บริหารคาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมากที่สุด 12 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 3, 5, 6, 7, 8,
9, 10, 11, 12, 14, 15 และคาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมาก 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2,
4, 13 ส่วนการปฏิบัติจริง ผู้บริหารปฏิบัติจริงได้ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ข้อ 10 ปฏิบัติ
จริงได้ในระดับมาก 14 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13,
14, 15 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วพบว่า ผู้บริหารคาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมากที่สุด
แต่ปฏิบัติจริงได้ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติที่คาดหวังกับการปฏิบัติจริง
ปรากฏว่า ทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างภาพปฏิบัติที่คาดหวังกับการปฏิบัติจริงในการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน

การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน	การปฏิบัติที่คาดหวัง		การปฏิบัติจริง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1 จัดให้มีบัตรสุขภาพประจำตัวนักเรียนทุกคน	3.86	0.35	3.75	0.48	4.70*
2 จัดให้นักเรียนได้รับการตรวจสุขภาพโดยแพทย์และพยาบาล	3.59	0.58	2.91	0.97	13.24*
3 จัดให้มีการตรวจสุขภาพนักเรียนโดยครูในตอนเช้าทุกวัน	3.58	0.56	3.00	0.72	14.20*
4 จัดให้มีห้องพยาบาลและเวชภัณฑ์ครบถ้วน	3.60	0.54	2.92	0.81	15.59*
5 จัดให้มีครูหรือเจ้าหน้าที่ดูแลประจำห้องพยาบาลตลอดเวลา	3.46	0.68	2.64	0.94	15.54*
6 จัดให้มีการติดตามผลการรักษานักเรียนที่เจ็บป่วยที่บ้าน	3.20	0.73	2.31	0.86	18.12*
7 จัดให้มีการแจ้งปัญหาและภาวะสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ	3.27	0.61	2.55	0.88	15.16*
8 จัดให้มีการบริการอาหารกลางวันแก่นักเรียนทุกคน	3.66	0.53	3.28	0.83	9.75*
9 จัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพอาหารที่จัดบริการแก่นักเรียน	3.42	0.65	2.83	0.83	12.85*
10 จัดให้มีครูควบคุมดูแลมารยาทในการรับประทานอาหารของนักเรียน	3.52	0.56	3.00	0.76	12.64*

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน	การปฏิบัติที่คาดหวัง		การปฏิบัติจริง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
11 จัดให้มีการให้ภูมิคุ้มกันโรคโดย เจ้าหน้าที่สาธารณสุขแก่นักเรียน ...	3.65	0.52	3.33	0.75	8.32*
12 แจงให้ผู้ปกครองทราบล่วงหน้าก่อนมี การให้ภูมิคุ้มกันโรคแก่นักเรียนทุกครั้ง	3.33	0.73	2.52	0.97	14.67*
13 จัดให้มีการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.74	0.45	3.60	0.61	6.11*
14 จัดให้มีการวัดสายตาและทดสอบการ ได้ยินของนักเรียน	3.34	0.62	2.60	0.91	15.66*
15 จัดให้มีการช่วยเหลือและเอาใจใส่ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้าน ร่างกาย	3.26	0.69	2.60	0.81	14.64*
16 จัดให้มีเวรยามดูแลความปลอดภัยใน โรงเรียนในตอนกลางวันและกลางคืน	3.63	0.57	3.29	0.79	8.82*
17 จัดให้มีอุปกรณ์สำหรับป้องกันอัคคีภัยใน โรงเรียน	3.25	0.81	2.27	1.00	16.19*
18 จัดให้นักเรียนได้รับการแนะนำ สุขภาพจากครูหรือเจ้าหน้าที่แนะแนว	3.25	0.67	2.52	0.88	14.16*
19 จัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจใน โรงเรียน	3.35	0.68	2.64	0.79	14.68*
20 จัดให้มีสวัสดิการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ และสวัสดิภาพของครูและบุคลากรใน โรงเรียน	3.23	0.69	2.45	0.83	15.74*
รวม	3.46	0.42	2.85	0.50	23.39*

* $p < .05$ (.05 $t_{\infty} = 1.96$)

จากตารางที่ 4 แสดงว่าในด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน ผู้บริหาร
คาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมากที่สุด 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 8, 10, 11, 13,
16 คาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมาก 11 ข้อ ได้แก่ ข้อ 5, 6, 7, 9, 12, 14, 15,
17, 18, 19, 20 ส่วนการปฏิบัติจริง ผู้บริหารปฏิบัติจริงได้ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ได้แก่
ข้อ 1, 3 ปฏิบัติจริงได้ในระดับมาก 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11,
12, 14, 15, 16, 18, 19 และปฏิบัติจริงได้ในระดับน้อย 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 6, 17, 20
เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วพบว่า ผู้บริหารคาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมาก และปฏิบัติจริง
ได้ในระดับมาก เช่น เดียวกัน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติที่คาดหวังกับการปฏิบัติจริง
ปรากฏว่า ทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างการปฏิบัติที่คาดหวังกับ
การปฏิบัติจริงในการจัดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่เกี่ยวกับสุขภาพ
ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน

	การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ ชีวิตที่เกี่ยวกับสุขภาพ	การปฏิบัติที่คาดหวัง		การปฏิบัติจริง		t
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1	จัดให้มีการปรับปรุงการเรียนการสอน กลุ่มวิชา ส.ป.ช. ที่เกี่ยวกับสุขภาพ	3.40	0.58	2.88	0.68	13.21*
2	จัดให้มีการปรับปรุงโครงการสอนกลุ่ม วิชา ส.ป.ช.	3.31	0.62	2.78	0.77	12.50*
3	จัดทำหลักสูตร แผนการสอนกลุ่มวิชา ส.ป.ช. ไว้ให้ครูใช้ในการจัดการ เรียนการสอน	3.53	0.55	3.25	0.68	8.27*
4	จัดหาอุปกรณ์การสอนที่เกี่ยวกับสุขภาพ ไว้ให้ครูใช้ประกอบการสอน	3.47	0.59	3.01	0.70	12.38*
5	สนับสนุนให้มีหนังสืออ่านและ เอกสารที่ เกี่ยวกับสุขภาพไว้สำหรับครูและ นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า	3.45	0.57	2.86	0.76	14.16*

ตารางที่ 5 (ต่อ)

	การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ ชีวิตที่เกี่ยวกับสุขภาพ		การปฏิบัติที่คาดหวัง		การปฏิบัติจริง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
6	ส่งเสริมให้ครูใช้จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการวัดผลการเรียนการสอนทางด้านสุขภาพในกลุ่มวิชา ส.ป.ช.						
	3.48	0.56	3.03	0.66	12.07*		
7	กระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญของการสอนเกี่ยวกับสุขภาพแก่นักเรียน ...						
	3.48	0.57	3.01	0.65	12.38*		
8	สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน						
	3.36	0.62	2.86	0.76	12.54*		
9	จัดให้มีการนิเทศการสอนเกี่ยวกับสุขภาพโดยศึกษานิเทศก์						
	3.04	0.80	1.95	0.90	19.62*		
10	จัดให้มีการนิเทศการสอนเกี่ยวกับสุขภาพโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ..						
	3.07	0.78	2.10	0.99	17.49*		
11	เยี่ยมชั้นเรียนเพื่อให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการสอนที่เกี่ยวกับสุขภาพแก่ครู						
	3.09	0.69	2.39	0.86	14.38*		
12	ส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางด้านสุขภาพ						
	3.28	0.68	2.58	0.87	14.75*		
13	ติดตามประเมินผลการปฏิบัติทางด้านสุขภาพของนักเรียน						
	3.36	0.54	2.74	0.72	14.52*		
14	ติดต่อขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนในการดูแลให้นักเรียนมีการปฏิบัติทางด้านสุขภาพที่ถูกต้อง						
	3.18	0.63	2.26	0.79	19.83*		
	รวม	3.32	0.46	2.69	0.53	22.29*	

* $p < .05$ (.05 $t_{\infty} = 1.96$)

จากตารางที่ 5 แสดงว่าในด้านการจัดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ที่เกี่ยวกับสุขภาพ ผู้บริหารคาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ข้อ 3 คาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมาก 13 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ส่วนการปฏิบัติจริง ผู้บริหารปฏิบัติจริงได้ในระดับมาก 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 7, 7, 8, 12, 13 และปฏิบัติจริงได้ในระดับน้อย 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 9, 10, 11, 14 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วพบว่า ผู้บริหารคาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมาก และปฏิบัติจริงได้ในระดับมาก เช่นเดียวกัน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติที่คาดหวังกับการปฏิบัติจริง ปรากฏว่า ทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างการปฏิบัติที่คาดหวังกับการปฏิบัติจริงในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน บ้าน และชุมชน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน

	การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน	การปฏิบัติที่คาดหวัง		การปฏิบัติจริง		t
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1	จัดให้ผู้ปกครองและผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาสุขภาพของโรงเรียนและชุมชน	2.97	0.76	1.88	0.78	22.29*
2	จัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนให้สอดคล้องกับงานสาธารณสุขในชุมชน	3.13	0.63	2.38	0.79	17.50*
3	ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการวางแผนการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน	2.97	0.68	1.94	0.82	20.25*
4	จัดให้ครูและนักเรียนได้ร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น	3.20	0.67	2.51	0.86	16.66*
5	เชิญชวนให้ประชาชนในชุมชนเข้ามาใช้บริการทางด้านสุขภาพซึ่งทางโรงเรียนได้จัดขึ้น	2.94	0.76	1.97	0.88	19.25*

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน บ้าน และชุมชน	การปฏิบัติที่คาดหวัง		การปฏิบัติจริง		t
	X	SD	$\bar{X}$	SD	
6 สนับสนุนให้ชุมชนจัดกิจกรรมทางด้าน สุขภาพขึ้นภายในโรงเรียน	2.78	0.81	1.84	0.84	18.20*
7 ปรึกษาหารือกับผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขในการปรับปรุงการดำเนินงาน งานโครงการสุขภาพในโรงเรียน ..	2.98	0.71	2.21	0.82	17.07*
8 ให้ความร่วมมือกับทางบ้านและชุมชน ในการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐาน ของชุมชน	3.05	0.74	2.36	0.86	14.84*
9 จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การจัด โครงการสุขภาพในโรงเรียนให้ทางบ้าน และชุมชนทราบ	3.04	0.71	2.31	0.85	15.66*
10 สร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานและ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในชุมชน	3.31	0.64	2.97	0.77	9.94*
รวม	3.00	0.58	2.22	0.59	16.90*

* $p < .05$ ($.05 t_{\infty} = 1.96$)

จากตารางที่ 6 แสดงว่า ในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน บ้าน และชุมชน ผู้บริหารคาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมากทุกข้อ ส่วนการปฏิบัติจริงผู้บริหารปฏิบัติจริงได้ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4, 10 และปฏิบัติจริงได้ในระดับน้อย 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วพบว่า ผู้บริหารคาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมาก แต่ปฏิบัติจริงได้ในระดับน้อย และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติที่คาดหวังกับการปฏิบัติจริง ปรากฏว่า ทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างการปฏิบัติที่คาดหวังกับการปฏิบัติจริงในการประเมินผลโครงการสุขภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน

	การประเมินผลโครงการสุขภาพ ในโรงเรียน	การปฏิบัติที่คาดหวัง		การปฏิบัติจริง		t
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1	จัดให้มีการประเมินผลโครงการสุขภาพ ในโรงเรียนโดยวิธีใช้แบบสำรวจ ...	2.96	0.77	2.00	0.88	19.02*
2	จัดให้มีการประเมินผลโครงการสุขภาพ ในโรงเรียนโดยใช้การสัมภาษณ์ ...	3.03	0.62	2.37	0.84	14.54*
3	จัดให้มีการประเมินผลโครงการสุขภาพ ในโรงเรียนโดยใช้แบบสอบถาม	2.85	0.77	1.88	0.85	18.09*
4	จัดให้มีการประเมินผลโครงการสุขภาพ ในโรงเรียน โดยการสังเกตการปฏิบัติ ทางด้านสุขภาพของนักเรียน	3.25	0.59	2.80	0.81	10.84*
5	จัดให้มีการประเมินผลโครงการสุขภาพ ในโรงเรียนโดยให้เกณฑ์มาตรฐานของ กองอนามัยโรงเรียน	3.05	0.79	2.25	0.93	16.25*
6	จัดทำเอกสารรวบรวมผลการประเมิน ไว้เป็นรายปีและเผยแพร่	2.73	0.88	1.66	0.78	19.44*
7	เป็นที่ปรึกษาแก่คณะกรรมการสุขภาพใน โรงเรียนในการประเมินผลโครงการ สุขภาพในโรงเรียน	2.99	0.76	2.25	0.92	14.52*
8	ติดต่อขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขมาแนะนำวิธีการประเมินผล โครงการสุขภาพในโรงเรียน	3.03	0.79	2.28	0.94	16.51*

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การประเมินผลโครงการสุขภาพ ในโรงเรียน	การปฏิบัติที่คาดหวัง		การปฏิบัติจริง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
9 นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลไป ปรับปรุงแก้ไขแผนการดำเนินงาน โครงการสุขภาพในโรงเรียน	3.11	0.69	2.42	0.85	13.72*
รวม	3.00	0.58	2.21	0.63	21.60*

* $p < .05$ ($.05 t_{\infty} = 1.96$)

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ในด้านการประเมินผลโครงการสุขภาพในโรงเรียน ผู้บริหารคาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมากทุกข้อ ส่วนการปฏิบัติจริง ผู้บริหารปฏิบัติจริงได้ในระดับน้อยทุกข้อ เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วพบว่า ผู้บริหารคาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมาก แต่ปฏิบัติจริงได้ในระดับน้อย และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติที่คาดหวังกับการปฏิบัติจริง ปรากฏว่า ทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างการปฏิบัติที่คาดหวังกับการปฏิบัติจริงในการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน

	การบริหารโครงการสุขภาพใน โรงเรียน	การปฏิบัติที่คาดหวัง		การปฏิบัติจริง		t
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1	การวางแผนโครงการสุขภาพใน โรงเรียน	2.95	0.47	2.25	0.55	22.57*
2	การจัดสิ่งแวดลอมที่ถูกสุขลักษณะใน โรงเรียน	3.59	0.37	3.16	0.48	19.27*
3	การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน .	3.46	0.42	2.85	0.50	23.39*
4	การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสมการณ ชีวิตที่เกี่ยวกับสุขภาพ	3.32	0.46	2.69	0.53	22.29*
5	การสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน บ้าน และชุมชน	3.00	0.58	2.22	0.59	16.90*
6	การประเมินผลโครงการสุขภาพใน โรงเรียน	3.00	0.58	2.21	0.63	21.60*
	รวม	3.22	0.48	2.56	0.55	21.00*

* $p < .05$ ($.05 t_{\infty} = 1.96$)

จากตารางที่ 8 แสดงว่า ในการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียนผู้บริหาคาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ การจัดสิ่งแวดลอมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียนคาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่ การวางแผนโครงการสุขภาพในโรงเรียน การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสมการณชีวิตที่เกี่ยวกับสุขภาพ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน บ้าน และชุมชน และการประเมินผลโครงการสุขภาพในโรงเรียน

ส่วนการปฏิบัติจริง ปรากฏว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติจริงในการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียนได้ในระดับมาก 3 ด้าน คือ การจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียน การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่เกี่ยวกับสุขภาพมีการปฏิบัติจริงได้ในระดับน้อย 3 ด้านคือ การวางแผนโครงการสุขภาพในโรงเรียน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน บ้าน และชุมชน และการประเมินผลโครงการสุขภาพในโรงเรียน

เมื่อพิจารณาโดยรวมเกี่ยวกับ การบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียนทั้ง 6 ด้านพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนคาดหวังที่จะปฏิบัติได้ในระดับมาก และปฏิบัติจริงได้ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

และเมื่อ เปรียบ เทียบระหว่างการปฏิบัติที่คาดหวังกับการปฏิบัติจริง ปรากฏว่าทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน และรายข้อแล้วพบว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติที่คาดหวังอยู่ในระดับที่มากกว่าการปฏิบัติจริงทุกรายด้าน และรายข้อ

(3) ความคิด เห็นและข้อเสนอแนะ

แบบสอบถามส่วนที่เป็นปลายเปิดนั้นผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ข้อคิด เห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียนนอก เหนือจากรายการในแบบสอบถามดังต่อไปนี้

การวางแผนโครงการสุขภาพในโรงเรียน

1. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและชุมชนควรเข้ามาสัมผัสกับทางโรงเรียนและวางแผนร่วมกับทางโรงเรียนให้มากกว่าเดิม (6)
2. ผู้ปกครองและชุมชนไม่มีเวลามาร่วมประชุมวางแผนโครงการสุขภาพ (4)
3. ควรจัดให้มีการอบรมครูและผู้บริหารให้มีความรู้ทางการวางแผนโครงการสุขภาพในโรงเรียน (3)
4. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรจัดให้มีการบรรจุครูสุขภาพหรือพยาบาลไว้ประจำโรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงเรียน (2)
5. ควรให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและปฏิบัติงานด้านนี้ด้วย (1)
6. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรจัดทำรูปแบบโครงการ

สุขภาพในโรงเรียนแบบผสมผสานให้โรงเรียนยึดเป็นหลักในการปฏิบัติ ไม่ควรแยกเป็นโครงการอาหารกลางวัน - ทันตสุขภาพ - สุขศึกษา (1)

7. ผู้บริหารระดับสูงควรวางแผนร่วมกันกำหนดเป็นนโยบายให้โรงเรียนนำไปปฏิบัติแล้วให้การสนับสนุนทางด้านวัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และงบประมาณ (1)

การจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียน

1. ขาดแคลนงบประมาณในการจัดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน (83)
2. สภาพแวดล้อมเดิมของโรงเรียนไม่เอื้ออำนวย (52)
3. หน่วยงานระดับสูงควรให้คำปรึกษาและสนับสนุนด้านงบประมาณ (24)
4. การจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียนนั้น ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้องควรทำความเข้าใจให้ถูกต้องตรงกัน (1)

การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน

1. บุคลากรในโรงเรียนขาดความรู้ทางด้านนี้ทำให้บริการได้ไม่เต็มที่ (64)
2. เจ้าหน้าที่อนามัยควรร่วมมือและประสานงานกับทางโรงเรียนหรือชุมชนให้มากกว่าเดิม (24)
3. หน่วยงานระดับสูงควรให้การสนับสนุนทางด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ให้มากกว่าเดิม (13)
4. เจ้าหน้าที่อนามัยอำเภอและตำบลควรมาให้การตรวจสุขภาพนักเรียน เดือนละครั้ง (4)
5. ทางผู้ปกครองควรแจ้งปัญหาสุขภาพของนักเรียนให้ทางโรงเรียนทราบบ้าง (2)
6. ทางสาธารณสุขควรจะกระตุ้นและเน้นให้ประชาชนเห็นความสำคัญของสุขภาพให้มากขึ้นกว่าเดิม (2)
7. ควรจัดให้มีการอบรมนักเรียนให้ทำหน้าที่ผู้ช่วยครูพยาบาล จะช่วยให้นักเรียนมีความรู้ดีขึ้น ให้ปฏิบัติจริง เสมอและแบ่งเบาภาระครู (1)

การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่เกี่ยวกับสุขภาพ

1. ศึกษานิตเทศก์ไม่ค่อยให้ความสนใจนิตเทศหรือให้คำแนะนำ (14)
2. ควรจัดให้มีการอบรมครูให้มีความรู้ทางการประเมินผลการเรียนให้ดีขึ้น (8)
3. ผู้บริหารควรศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจเพื่อให้คำแนะนำแก่ครูได้ (2)
4. ผู้ปกครองและชุมชนมักมีพฤติกรรมสุขภาพสวนทางกับการสอนในโรงเรียนทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมได้ยาก (1)
5. ควรให้ครูจัดทำอุปกรณ์การสอนด้วยตนเอง เป็นรายเดือนทุกเดือน (1)

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน บ้าน ชุมชน

1. ประชาชนในชุมชนมีเศรษฐกิจไม่ดีจึงให้ความร่วมมือกับโรงเรียนน้อยเพราะต้องไปประกอบอาชีพ (38)
2. บุคลากรในโรงเรียนขาดความรู้ทางการประชาสัมพันธ์ ควรจัดให้มีการอบรมแก่ครูในเรื่องนี้ (4)
3. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนโดยอาศัยงานสุขศึกษา เป็นสื่อไม่น่าค่อยให้ผล เพราะโรงเรียนอยู่ในเขตชุมชน ประชาชนมักจะไปติดต่อกับทางสาธารณสุขโดยตรงไม่มาติดต่อกับทางโรงเรียน (2)
4. โรงเรียนควรเป็นตัวอย่างทางด้านสุขภาพและการส่งเสริมสุขภาพแก่ชุมชน (1)

การประเมินผลโครงการสุขภาพในโรงเรียน

1. บุคลากรขาดความรู้ในการประเมินผล (32)
2. ขาดแคลนงบประมาณ (24)
3. ทางโรงเรียนมีงานประจำมากหลายด้านจึงไม่มีบุคลากรและเวลาที่จะดำเนินการด้านนี้ (3)
4. ควรมีแบบประเมินที่เป็นมาตรฐาน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนไว้เป็นหลักในการประเมินผลโครงการสุขภาพในโรงเรียน (3)